

<p>Nazwa projektu</p> <p>projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2018 r.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące</p> <p>Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Stanisław Szwed Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Agnieszka Dylewska, naczelnik wydziału, tel. 661-14-15, e-mail: agnieszka.dylewska@mrpips.gov.pl</p> <p>Aneta Przybysz, główny specjalista, tel. 661-15-27, e-mail: Aneta.Przybysz@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>21 lipca 2017 r.</p> <p>Źródło:</p> <p>Upoważnienie ustawowe: art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847).</p> <p>Nr w wykazie</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie ustala wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokość minimalnej stawki godzinowej na 2018 r. Projekt stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 2 ust. 5 *ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. 2017 r., poz. 847)*.

W myśl ww. przepisu, jeżeli Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w terminie 30 dni od dnia otrzymania propozycji wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych w roku następnym - Rada Ministrów zobowiązana jest do ustalenia tych wysokości, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 września. Ustalone przez Radę Ministrów wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej nie mogą być niższe od wysokości zaproponowanych Radzie Dialogu do negocjacji.

Z uwagi na fakt, że w ustawowym terminie nie uzyskano porozumienia co do przyszłorocznej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej, konieczne jest podjęcie prac nad ich ustaleniem w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. W przedkładanym projekcie kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę wynosi 2 100 zł oraz minimalnej stawki godzinowej 13,70 zł.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r., obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 5 ww. ustawy, powinna wynosić co najmniej 2 049,30 zł (wzrost o 2,5 % w stosunku do wynagrodzenia obowiązującego w roku bieżącym, relacja do prognozowanego na 2018 r. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej - 46,1%), natomiast wysokość minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych – 13,30 zł.

Jednakże, uwzględniając sytuację na rynku pracy, optymistyczne prognozy wzrostu gospodarczego oraz poziom wskaźników makroekonomicznych, proponuje się podwyższenie wysokości minimalnego wynagrodzenia na 2018 r. do kwoty 2 100 zł, co oznacza wzrost w stosunku do wysokości obowiązującej w roku bieżącym o 5,0 % oraz relację do prognozowanego na 2018 r. przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na poziomie 47,3%. Przy proponowanej wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na poziomie 2 100 zł, kwota minimalnej stawki godzinowej w 2018 r. powinna wynosić 13,70 zł (wysokość minimalnej stawki godzinowej w 2017 r. – 13 zł, zwaloryzowana o wskaźnik wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2018 r., tj. 13 zł x 105%).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Problematyka regulowana przez projekt rozporządzenia nie jest objęta przepisami prawa Unii Europejskiej. W poszczególnych państwach funkcjonują zróżnicowane mechanizmy ustalania minimalnego wynagrodzenia, np. minimalne wynagrodzenie może być ustalane w drodze ustawy albo w ramach negocjacji prowadzonych przez partnerów społecznych.

FUS	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	131,8
Saldo ogółem	348,3	348,3	348,3	347,6	347,6	347,6	347,6	347,6	347,6	347,6	347,6	3 826,1
budżet państwa + JST	-393,5	-393,5	-393,5	-392,8	-392,8	-392,8	-392,8	-392,8	-392,8	-392,8	-392,8	-4 322,7
NFZ	139,1	139,1	139,1	138,8	138,8	138,8	138,8	138,8	138,8	138,8	138,8	1 528,0
FUS	557,1	557,1	557,1	556,0	556,0	556,0	556,0	556,0	556,0	556,0	556,0	6 119,0
FP	43,9	43,9	43,9	43,8	43,8	43,8	43,8	43,8	43,8	43,8	43,8	482,0
FGŚP	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	19,7

Źródła finansowania	Wydatki na wynagrodzenia związane z podwyższeniem minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w 2018 r. w państwowych i samorządowych jednostkach budżetowych zostaną sfinansowane w ramach środków na wynagrodzenia pozostających w dyspozycji pracodawców.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Szacuje się, że podwyższenie wysokości minimalnego wynagrodzenia do kwoty 2 100 zł spowoduje wzrost wydatków budżetu państwa w 2018 r. o około 164,2 mln zł w skali roku, z tytułu finansowania niektórych wynagrodzeń, składek i świadczeń, których wysokość relacjonowana jest do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, z tego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – składki na ubezpieczenia społeczne osób duchownych (6,6 mln zł), – składka na ubezpieczenie emerytalne osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem (0,6 mln zł), – składka na ubezpieczenie emerytalne i rentowe osób przebywających na urloпах wychowawczych (2,0 mln zł), – wynagrodzenia za pracę skazanych (6,0 mln zł), – składki na ubezpieczenie zdrowotne za strażaków Państwowej Straży Pożarnej w służbie kandydackiej (0,1 mln zł), – składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz na ubezpieczenie zdrowotne osób wykonujących pracę na podstawie umowy uaktywniającej (2,9 mln zł), – świadczenia pielęgnacyjne wraz ze składkami emerytalno-rentowymi, zdrowotnymi oraz kosztami obsługi (146 mln zł). <p>Szacunkowe skutki finansowe zostały określone na podstawie informacji pozostających w dyspozycji Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a także przekazanych przez Ministra Finansów, Ministra Sprawiedliwości, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Podane wyżej skutki finansowe będą realnie niższe, gdyż część wydatków wpłynie do budżetu państwa w postaci podatku dochodowego od osób fizycznych.</p> <p>W odniesieniu do proponowanej wysokości minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych, nie jest możliwe pełne oszacowanie skutków finansowych wynikających z podwyższenia tej stawki w 2018 r., głównie z powodu braku danych wystarczających do oszacowania skutków finansowych wynikających z proponowanej zmiany. Oszacowane przez Ministrów skutki finansowe dla budżetu państwa z tytułu podwyższenia minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych w 2018 r. o 70 groszy (tj. do poziomu 13,70 zł) wynoszą łącznie ok. 6 059 tys. zł. Należy mieć jednak na uwadze, że kwota ta stanowi wartość przybliżoną.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2017 r.)	duże przedsiębiorstwa	-374,0	-374,0	-374,0	-373,3	-373,3	-373,3	-4 108,2
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-1 376,0	-1 376,0	-1 376,0	-1 373,3	-1 373,3	-1 373,3	-15 114,6
	rodzina, obywatele oraz	1 128,3	1 128,3	1 128,3	1 126,1	1 126,1	1 126,1	12 393,8

	gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>W szacunkach wykorzystano aktualne prognozy wskaźników makroekonomicznych MF (aktualizacja maj 2017 r.) w zakresie prognozowanego wskaźnika inflacji.</p> <p>Ponadto założono, że liczba pracowników otrzymujących wynagrodzenie w wysokości obowiązującej w 2017 r. płacy minimalnej wynosi ok. 1,4 mln osób - zgodnie z informacją GUS, liczba osób zatrudnionych w gospodarce narodowej, która otrzymywała wynagrodzenie brutto nie przekraczające obowiązującego minimalnego wynagrodzenia wynosiła w 2015 r. 1,36 mln. Mając na uwadze, że w latach 2016-2017 nastąpiło znaczące podniesienie wysokości płacy minimalnej (łącznie o 250 zł), liczba osób otrzymujących płacę minimalną prawdopodobnie również wzrosła. Dodatkowo założono, że liczba pracowników otrzymujących wynagrodzenie w przedziale 2 000 zł – 2049,30 zł wynosi 100 tys. osób, a ich przeciętne wynagrodzenie wynosi 2025 zł, jednocześnie liczba osób otrzymujących wynagrodzenie w przedziale między 2 000 zł a 2 100 zł wynosi 200 tys., a ich przeciętne wynagrodzenie to 2 050 zł.</p> <p>Zgodnie z danymi GUS, ok. 23,2% pracowników gospodarki narodowej zatrudnionych jest w sektorze publicznym, w związku z czym przy upraszczającym założeniu, że udział osób pracujących za wynagrodzenie minimalne w sektorze publicznym i prywatnym jest taki sam, w przypadku podniesienia płacy minimalnej do 2 100 zł, ok. 501,4 mln zł kosztów poniosą instytucje publiczne, natomiast obciążenia przedsiębiorstw wzrosną o 1 658,9 mln zł.</p> <p>W wyniku wzrostu płacy minimalnej, zwiększą się wpływy do sektora finansów publicznych z tytułu podatku dochodowego oraz składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i fundusze. Łączny re-transfer do sektora wyniesie w przypadku wariantu proponowanego przez MRPiPS, 1 032,1 mln zł. W związku ze wzrostem wpływów z tytułu PIT, wzrosną dochody zarówno budżetu państwa jak i jednostek samorządu terytorialnego, w udziałach wynikających z ustawy o dochodach samorządów¹.</p> <p>W efekcie wzrostu płacy minimalnej wzrosną również dochody rozporządzalne gospodarstw domowych. W wariantcie proponowanym przez MRPiPS (2 100 zł), dochody pracowników i ich rodzin wzrosną o 1 128,3 mln zł netto.</p> <p>Zgodnie z przyjętymi przez Ministerstwo Finansów szacunkami na potrzeby Założeń projektu budżetu państwa na 2018 r. nominalna wysokość wynagrodzenia przeciętnego w gospodarce w 2017 r. powinna wynieść 4 243 zł, natomiast w 2018 r. 4 443 zł.</p> <p>Jednocześnie prognozowana średnioroczna dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych ma wynieść odpowiednio 1,8% oraz 2,3%. Mając na uwadze, że proponowany wzrost płacy minimalnej o 5% będzie zbliżony do nominalnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce, nie powinien on zaburzać naturalnych mechanizmów dostosowawczych na rynku pracy i przyczynić się do wzrostu przeciętnego wynagrodzenia. Jednak przy założeniu, że MF prognozując wskaźniki makroekonomiczne w zakresie wzrostu płac uwzględnią jedynie część wzrostu płacy minimalnej wynikającą z algorytmu zapisanego w ustawie (a więc pośrednio ze wzrostu PKB oraz inflacji), nie można wykluczyć, że nastąpi wzrost przeciętnego wynagrodzenia wynikający z podniesienia płacy minimalnej powyżej tego ustawowego minimum, a więc w zakresie 2 049,30 zł – 2 100 zł. Przeprowadzone symulacje wzrostu wielkości rocznego funduszu płac w gospodarce, który może mieć miejsce w wyniku tej zmiany wskazują, że jeśli pozostałe czynniki kształtujące wynagrodzenia pozostaną bez zmian w stosunku do scenariusza MF, podniesienie płacy minimalnej do 2 100 zł przełoży się może na wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce o ok. 7 zł brutto w 2018 r.</p>							

¹ Udział JST w dochodach z PIT docelowo ma wynieść 51,19%, jednak ze względu na zastrzeżenie dot. dochodów gmin zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (finansowanie Domów Pomocy Społecznej), udział ten jest mniejszy, corocznie ogłaszany przez MF (por. <http://www.mf.gov.pl/ministerstwo-finansow/dzialalnosc/finanse-publiczne/budzety-jednostek-samorządu-terytorialnego/kwoty-i-wskazniki>). Udział JST w dochodach z PIT w 2017 r. = 37,89% + 10,25% + 1,60% = 49,74%. W obliczeniach przyjęto, że w 2018 r. udział dochodów gmin wzrośnie o 0,12 pkt. proc. (średni wzrost udziału w ostatnich 3 latach), co oznacza, że wyniesie 49,86%.

Biorąc pod uwagę, że w 2016 r. absencja chorobowa wyniosła 266,2 mln dni, a przeciętna długość absencji chorobowej ok. 36,8 dnia na osobę można założyć, że blisko 60% osób otrzymujących minimalne wynagrodzenie za pracę na umowach o pracę przebywa na zwolnieniach lekarskich przez ponad 1,5 miesiąca w roku. Oznacza to, że na zasiłki chorobowe wydatki wzrosną o ok. 120 mln zł przy czym co najmniej 10% tej kwoty będą stanowiły wypłaty zasiłków chorobowych z FUS, natomiast reszta będzie kosztem pracodawców.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Odnośnie do oszacowania wpływu podwyższenia kwoty minimalnego wynagrodzenia na rynek pracy, można założyć, że w aktualnej sytuacji gospodarczej, wzrost kwoty minimalnego wynagrodzenia do kwoty 2 100 zł nie powinien mieć negatywnego wpływu na rynek pracy w Polsce, w szczególności na poziom zatrudnienia oraz liczbę osób bezrobotnych. Jednocześnie, podniesienie płacy minimalnej pozytywnie wpłynie na sytuację finansową gospodarstw domowych, podnosząc dochody pracowników. Nie jest możliwe dokładne oszacowanie wpływu podniesienia płacy minimalnej, ponieważ na rynek pracy oddziałuje jednocześnie wiele innych czynników, w tym koniunktura gospodarcza zarówno w kraju jak i za granicą. Ze względu na złożoność zależności gospodarczych, nie jest możliwe stworzenie modelu ekonomicznego, który w sposób trafny byłby w stanie prognozować zmiany na rynku pracy w zależności od wysokości minimalnego wynagrodzenia, czy też jego relacji do wynagrodzenia przeciętnego. Ponadto, dane statystyki publicznej w zakresie wysokości wynagrodzeń polskich pracowników nie są wystarczająco dokładne, by móc porównywać potencjalne konsekwencje zwiększenia wynagrodzenia minimalnego do kwoty 2100 zł. Nie istnieją wiarygodne wyniki badań, które w jednoznaczny sposób pozwalałyby szacować wpływ zmiany poziomu płacy minimalnej na rynek pracy. Wychodząc od teorii ogólnych, zakłada się jedynie, że zbyt gwałtowne – przede wszystkim niedostosowane do tempa wzrostu produktywności – podniesienie minimalnego wynagrodzenia, może niekorzystnie oddziaływać na gospodarkę przyczyniając się do powstania ryzyka wystąpienia inflacji, spadku zatrudnienia lub wzrostu bezrobocia, w szczególności wśród osób o niskich kwalifikacjach. Na podstawie analizy tendencji na polskim rynku pracy można stwierdzić, że wysokość płacy minimalnej w Polsce nie wpływała negatywnie na popyt na pracę. Obecna sytuacja ekonomiczna Polski pozwala na zrównoważone podnoszenie płacy minimalnej, współmierne do dynamiki wzrostu gospodarczego, wzrostu produktywności pracy oraz spadku bezrobocia. Proponowany poziom minimalnego wynagrodzenia za pracę w wysokości 2 100 zł oraz minimalnej stawki godzinowej dla określonych umów cywilnoprawnych nie powinien mieć negatywnego przełożenia na rynek pracy.

Odnośnie do funkcjonowania przedsiębiorstw i ich konkurencyjności, podwyższenie minimalnego wynagrodzenia może mieć wpływ na konkurencyjność tych podmiotów, które zatrudniają stosunkowo dużo osób pobierających minimalne wynagrodzenie za pracę, w szczególności, jeśli wynagrodzenia tych osób stanowią istotną część kosztów danego przedsiębiorstwa, marże uzyskiwane przez to przedsiębiorstwo są niskie, a struktura kosztów nie pozwala na oszczędności w innym obszarze niż koszty pracy. Niestety nie ma danych, które by pozwalały określić, w jakich branżach i w których powiatach problem taki może być istotny. Równocześnie jednak w gospodarce następują pozytywne zmiany dotyczące funkcjonowania przedsiębiorstw, np. związane ze zwiększaniem produktywności, wprowadzaniem innowacji, czy postępowaniem technologicznym, które mogą równoważyć, potencjalne negatywne skutki konieczności zwiększenia wynagrodzenia pracowników. Przy tym warto pamiętać, że produktywność pracowników zależy nie tylko od ich kwalifikacji i zaangażowania, ale także od sposobu organizacji pracy, umiejętnego wykorzystywania technologii, dochodowości danego przedsiębiorstwa związanej z popytem na oferowane przez nie dobra i usługi, itp.

Odnośnie do wpływu na finanse gospodarstw domowych można założyć, że wzrost płacy minimalnej wpłynie pozytywnie na sytuację dochodową pracowników. Jednak część osób, które wcześniej nie pracowały może doświadczyć trudności ze

znalezieniem zatrudnienia, natomiast w stosunku do osób pracujących może wystąpić trudność w utrzymaniu tego zatrudnienia. To, który z efektów będzie przeważał zależy od wielu czynników, zwłaszcza sytuacji makroekonomicznej kraju. Biorąc pod uwagę dobrą sytuację na rynku pracy oraz pozytywne prognozy gospodarcze (zarówno krajowe jak i międzynarodowe), oraz przeciętnie coraz wyższy poziom kwalifikacji kolejnych roczników wchodzących na rynek pracy (większy odsetek osób z wykształceniem wyższym, znajomością języków obcych, etc.) w porównaniu do sytuacji w przeszłości, przeważać powinny efekty pozytywne. Przy tym podniesienie wynagrodzenia minimalnego najbardziej wpływa na sytuację osób nisko zarabiających, których wynagrodzenie ulega zmianie wraz ze zmianą minimum ustawowego.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☐ informatyzacja
☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne:		

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na ww. obszary.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wraz z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)